

Jedním z hlavních úkolů, které na sebe vzala strana po lednu 1968, byla důsledná rehabilitace čs. občanů, kteří byli v 50. letech neprávem stranicky, soudně či správní a zaměstnaneckou cestou postiženi.

Této politické příležitosti se chopila iniciativní skupina čs. občanů, postižených v 50. letech, ve snaze dát úsilí o rehabilitaci institucionální podobu. Tito občané zformovali centrum Klubu 231, kolem něhož se v ústředí, v krajích, v okresech i v místech začali soustřeďovat a politicky exponovat - kromě neprávem postižených - i lidé, které revoluční zákonnost právem stíhala pro třídně nepřátelskou protistátní činnost.

Původním proklamovým účelem a cílem Klubu byla podpora úsilí strany a socialistického státu o důslednou rehabilitaci neprávem postižených čs. občanů. Politický profil, kterého K-231 postupně nabýval, se však od proklamovaného cíle vzdaloval a Klubu se začali zmocňovat lidé, usilující o likvidaci základních principů socialistického zřízení v ČSSR, hlavně však o zbavení KSČ její vedoucí úlohy ve státě.

Této příležitosti se chopili i exponenti protivníka na Západě a usilovali protějšky Klubu v zahraničí. Domácí Kluby navazovaly s nimi spojení a nechyběla ani iniciativa zahraniční poskytovat K-231 v ČSSR finanční podporu.

Síly, zneužívající pololegální existence Klubu, měly hlavní cíl: přeměnit Kluby z organizace "ad hoc" v politickou opoziční organizaci s mocenskými aspiracemi.

Po zázemí K-231 pokračují někteří aktivisté Klubu v konspirační činnosti. Někteří z nich emigrovali na Západ a snaží se o spojení s domácí bází.

Domácí příslušníci zakázaného K-231 pokračují v pořizování seznamů "osob v nemilosti" /stranických funkcionářů, příslušníků StB, LM atd./, pořádají ilegální schůzky, vysílají do zahraničí spojky i pod legálním krytím.

Omezení činnosti operativy StB v kritickém období způsobilo vážné mezery při získávání poznatků o porušování čs. zákonů protisocialistickými živly. Přesto existuje dokumentace, která svědčí o nezbytnosti zahájit aktivní rozpracování činnosti Klubu a politicky využít existujících faktů v preventivní výchově.

x x x

Přípravný výbor K-231 byl oficiálně ustaven 31. března 1968 v Praze na Slovanském ostrově. Hlavní projevy na tomto shromáždění tehdy přednesli J. BRODSKÝ /organizace/, Dr. KRUPÍČKA /program/, MUDr. ŠMÍD /rehabilitace/, Dr. VYDRA.

Již tehdy se vyskytly tendence, aby K-231 k politicky činné organizaci. Takové zaměření Klubu však bylo tehdy na shromáždění oficiálně odmítnuto.

Do ústředního vedení K-231 s tehdejšími sídlem v Praze 2, Karlovo nám. č. 17, byli zvoleni: NIGRIN Karel, profesor, předseda, BRODSKÝ Jaroslav, tajemník, členové RAMBOUSEK Otakar, PROCHÁZKA Radovan, ČECH Josef, ROUBÍK Antonín, býv. generál PALEČEK Václav a další.

V oficiálním programu se Klub představuje jako n e p o l i t i c k á organizace, sdružující osoby odsouzené za údajné politické delikty po roce 1948. Klub prohlašuje, že respektuje nový státoprávní vývoj, směřující k federativnímu uspořádání čs. státu. Členové K-231 chtějí, podle své proklamaice, udržovat mezi sebou styk v podmínkách plné legality, podílet se na vypracování zákona o rehabilitaci a dosáhnout plné občanské rovnoprávnosti. Proklamaice vyslovuje plnou podporu demokratizačnímu procesu, zahájenému lednovým plénem ÚV KSČ. Přeje si být "malým modelem demokracie v praxi".

Po ustanovení přípravného výboru v ústředí zahájili exponenti K-231 v celostátním měřítku organizační práci. V organizačních pokynech instruuje vedení K-231 své členy k zakládání prozatímních okresních výborů. Seznamuje je s podmínkami, za kterých je možno přijímat nové členy. Vyzývá k odpovědnému výběru členů a doporučuje proniknutí do veřejnosti co nejširší publicity problémů K-231.

Úplné seznamy a dokumentace o členech a organizační činnosti K-231 se ztratily. Podle vyjádření předních činitelů Klubu učinili jeho exponenti ochranná opatření v souvislosti se srpnovými událostmi. Podstatná část dokumentace byla odvezena Tatrou 603 z budovy ministerstva vnitra na Letné v kritické době. Bližší údaje má k dispozici KS-SNB Praha.

V informací o některých funkcionářích a členech K-231, vypracované KS-SNB Praha, se uvádí o nejexponovanějších lidech z K-231 toto:

Karel NIGRIN - vytvořil v r. 1948 ilegální protistátní organizaci s řad býv. příslušníků nár. soc. strany. Tato organizace prováděla špionáž ve prospěch sahra-

ničních centrál a organizovala ilegální přechody do zahraničí. Řízena byla rozvědným centrem v Regensburgu v NSR.

Jaroslav BRODSKÝ - má jmenovce.

Jaroslav BRODSKÝ, který byl tajemníkem K-231 a po srpnu emigroval na Západ se narodil 22. 3. 1920 v Soběslavi, povoláním je technický úředník. V roce 1950 byl odsouzen k 15 letům vězení za protistátní činnost. V roce 1960 byl z výkonu trestu propuštěn. /Jeho jmenovec byl sice také trestán za protistátní činnost, ale neemigroval, bydlí v Písku/.

Václav PALEČEK - býv. generál. Byl po roce 1948 odsouzen pro špionáž. Podle informací KS SNB Praha byl k založení K-231 instruován britským velvyslancem v Praze.

Otakar RAMBOUSEK - byl v roce 1949 získán pro spolupráci s CIC a poslán do ČSSR s úkolem získat poznatky o radarech a dovést do NSR tiskopisy občanských průkazů. Měl u nás založit ilegální organizaci a vybudovat mrtvé schránky pro špionážní účely.

Z dalších zajímavých osob z řad členstva a aktivistů K-231 je možno uvést napr.:

Josef ČECH - z Pátku u Nymburka, pracoval po r. 1948 pro CIC jako agent. Byl v kontaktu se západoněmeckou xpositurou.

Radovan PROCHÁZKA - z Prahy 7, byl odsouzen pro špionážní činnost ve prospěch CIC

/v K-231 zastával funkci člena tiskové skupiny/.

Dr. Jiří KRUPÍČKA - z Prahy 10, byl odsouzen pro protistátní činnost. V K-231 zastával funkci jako Procházka.

Jaroslav KOHOUT - z Prahy 5, rovněž odsouzen za protistátní činnost.

Dr. Ladislav JIRÁSEK - z Prahy 10, byl vedoucím členem ilegální protistátní organizace, složené ze členů nár. soc. strany. Jeho skupina shromažďovala zbraně k provedení státního převratu.

Antonín ROUBÍK - z Prahy 2, byl agentem CIC.

Vilibald ČADEK - z Prahy 7, byl odsouzen za protistátní činnost v ilegální organizaci, která shromažďovala zbraně ke svržení našeho státního zřízení.

Lubor HAVEL - z Prahy 8, byl odsouzen pro protistátní činnost. Udržuje styky s Václavem PALEČKEM. V K-231 zastával funkci tajemníka /po srpnu emigroval do Rakouska/.

V materiálech centrály i krajských správ jsou uvedeny další konkrétní údaje a jména osob, které vtiskly charakter a politický profil K-231. Tyto souhrnné materiály jsou k dispozici. Nejde sice o úplný seznam osob, ale přesto poskytují obraz o profilu členské základny K-231 a o příčinách základního rozboru v tomto P O L I T I C K Ě M seskupení.

V průběhu organizační výstavby K-231 docházelo k určité vnitřní diferenciaci mezi vedoucími funkcionáři Klubu. Do první skupiny patřili např. PALEČEK,

NIGRIN, NĚMEC, kterým šlo především o vlastní rehabilitaci. Druhá skupina, kterou tvořili především KRUPIČKA, PROCHÁZKA, PALERSKÝ, MRÁZ a další, působila dojemem relativní loajality a zastávala centristické pozice. Vyloženě protisocialistické cíle sledovala třetí skupina reprezentovaná MUDr. ŠMÍDEM, Dr. JIRÁSKEM a dalšími. Tato vyvíjela největší aktivitu, snažila se získat "posty" a vliv nejen v ústředí, ale i mezi členstvem v krajích a okresech.

Proklamace, požadující sjednocení býv. potrestaných na požadavku rehabilitace, pozbývala na prioritě. Hlavní slovo začaly mít šivly protisocialistické a mocenské aspirace. Pro tuto krajnost je charakteristický požadavek rehabilitace "an blok".

Původní zájem sjednotit bývalé potrestané na požadavku rehabilitace a materiálního odškodnění silně přerůstal v protisocialistické tendence, proti kterým krajnosti v hmotných požadavcích se stávaly druhořadými. V rámci požadované rehabilitace "an blok" pro všechny potrestané byla žádána nejen vysoká finanční odškodnění, ale též zajištění podstatného zvýšení současných mezd a platů, zlepšení sociálních podmínek, zejména bytů a léčebné péče, dále důchodového zabezpečení, povětšinou v I. kategorii aj.

Jako "odškodnění" byla požadována v některých případech pro členy K-231 vedoucí místa ve státní správě a politickém životě, v hospodářských organizacích a závodech.

Politické pozice a cíle jednotlivých exponentů K-231
charakterizují nejlépe jejich osobní výroky:

Např. J. ŠIŠKA, býv. člen krajského vedení soc. dem. na Kladně zdůrazňuje, že
".... je třeba rozbít KSČ ... docílit, aby lidé byli existencí KSČ znechuceni a viděli v členech strany vrahy

a prospěcháře .... Členové K-231 .... ovlivňují činnost tisku a televize, což jim umožňuje navodit takovou situaci ve veřejném mínění, která povede k odstranění Státní bezpečnosti, což dále umožní udělat pořádek i v armádě.....".

ŠIŠKA nabádá k taktice z n i č i t KSČ jejími vlastními prostředky a lidmi. František ZAHŘÁDKA z Příbrami požaduje pro členy K-231 významná místa na ministerstvu vnitra. MUDr. ŠMÍD referoval dne 3. 5. 1968 na ustavující schůzi v Litoměřicích v tomto smyslu:

"....Po roce 1945 se vlády ujali tyraní, analfabeti, lidé naprosto neschopní. Uplynulých 30 let byla léta hrůzy, strašlivé nesvobody, vládli lidé naprosto bezcharakterní....Všem jednou sklapne - jen trpělivost. ....Vládla nám zvířata a proto zvířecí metody. My jsme čest nikdy neztratili jako Státní bezpečnost a aparátníci...".

Podle vyjádření členu K-231 Miroslava TOBOLÁŘE by příslušníci Klubu měli vytvořit takovou organizaci, která by p o z v o l n a připravovala pád nynějšího režimu. Člen K-231 prof. OSVALD z Prahy pokládal za nutné využít demokratizačního procesu ke skandalizaci StB. Doporučuje po likvidaci StB provést čistku v armádě a tak zajistit p ř e v z e t í m o c i pokojnou, nekrvavou cestou. Tajemník K-231 BRODSKÝ informoval předsednictvo K-231 v Olomouci o příslibu vedoucích státních funkcionářů, že na připomínky K-231 bude brán zřetel při očištění bezpečnosti. Z tohoto důvodu předsednictvo v Olomouci obdrželo z Prahy s e z n a m n á č e l - n í k ů Státní bezpečnosti.

Na shromážděních K-231 bylo podmětem útoku Československo - sovětské spojení.

Např. podle výroků MUDr. ŠMÍDA v Liberci v květnu 68 a Litoměřicích 3. 5. 1968 by se rehabilita-

tace měla financovat sovětskými prostředky jako kompenzace za uranovou rudu, kterou rubali "miklové". Tento jeho výrok byl na schůzi v Hradci Králové přijat velkým potleskem. Na tomtož shromáždění byly vyslovovány požadavky navrácení Zakarpatské Ukrajiny Československu.

Na schůzi v Plzni v souvislosti s výkladem pojmu demokracie byly vyslovovány myšlenky tohoto druhu:

"...Máme vzory T. G. Masaryka a Dr. Beneše. Demokratizaci si nenecháme vnutit. Navržené nové zákony nelze brát vážně .... Za vlády blběčků jsme nejvíce zkusili .... Zapojte se co nejrychleji do politické činnosti, přišla naše doba ...." atd.

Na schůzi K-231 v Liberci, kde hovořili MUDr. ŠMÍD, bylo přítomno přes polovinu trestaných za kriminální činnost.

ŠMÍD tam hovořil o likvidaci KSČ a srovnával její úlohu s režimem Hitlera. Členy strany nazýval stvárami a s pokřivenou páteří.

Takováto atmosféra byla na převážně většině shromáždění K-231 v krajích a okresech. Z tohoto vyplývá převažující orientace K-231, která je v rozporu s původně proklamovanými snahami Klubu. Na tomto politickém základě nelze než předpokládat protistátní politickou a jinou činnost, které by podle přesvědčení uvedených osob /např. MUDr. ŠMÍD/ měla vést k negaci socialistické moci v ČSSR.

V materiálech centrály HS - StB i KS SNB /neboť odbočky Klubu působily prakticky na celém teritoriu státu/ jsou údsje, svědčící o s p o j e n í osob činných v K-231 s čs. emigrací a o jejich činnosti, zaměřené proti státnímu zřízení v ČSSR.

Např. František POULA, člen K-231 z Českých Budějovic při své cestě do Rakouska v květnu 1968 jednal z pověření členů Klubu v Českých Budějovicích s pracovníkem Svobodné Evropy a požadoval podporu tohoto vysílače při prosazování požadavků K-231. Prostřednictvím SE navázal styk s CIA. Pracovník CIA ujistil POULA, že SE je ochotna zaměřit svůj oficiální postoj ke K-231 "podle jejich přání".

Jaromír NEBESKÝ, syn býv. předsedy Národního souručenství, člen K-231 v Praze, vyřizoval ústředí K-231 vzkaz, že prostřednictvím jeho manželky Lili, roz. Pitzerové, zaměstnané v americké letecké společnosti PAA, je K-231 nabízen dar ve výši 10 000 US \$. Bude-li zájem, budou k projednání této záležitosti do New Yorku pozváni dva členové K-231, kterým by PAA hradila cestu i výlohy.

Řada pražských funkcionářů K-231 včetně NIGRINA udržuje styky s býv. ministrem spravedlnosti Dr. Prokopem DRTINOU, který je ve spojení s představitelem čs. emigrace Dr. HERBENEM.

Čs. emigrant Stanislav JENČÍK, býv. agent CIC, nyní státní příslušník USA, přijel 6. 5. 1968 do CSSR za účelem navázání kontaktu s K-231. Podal si také přihlášku za člena Klubu. Podle zjištěných poznatků měl v úmyslu poskytnout Klubu finanční pomoc v cizích valutách. JENČÍK v USA aktivně pracuje proti ČSSR jako člen sociální sekce tzv. Národní rada Československa.

Exponenti K-231 pokračují ve své činnosti i po vstupu spojeneckých voják do ČSSR. Závažná je činnost BRODSKÉHO ve Švýcarsku. /Přitom nebyly využity všechny možnosti k objasnění okolností, za

jakých k útěku Brodského do zahraničí došlo/. Brodský hovořil dne 3. 10. 1968 v 22.30 hod. v jedné ze záp. rozhlasových vysíláček - o útlaku lidí v ČSSR, o svém styku s různými organizacemi na Západě, o ustanovení odboček K-231 v NSR a v Kanadě. Zvláštní význam má jeho zmínka o tom, že Západní koncerny mají pro K-231 zvláštní konto.

Proti emigraci a činnosti BRODSKÉHO na Západě se vyslovil jiný čelný funkcionář K-231 byv. generál PALEČEK v tom smyslu, že BRODSKÝ kazí Klubu práci doma.

Po vstupu sovětských a dalších spojeneckých vojsk do ČSSR orientuje se část K-231 na likvidaci materiálů, přechod do ilegality a někteří jeho funkcionáři emigrují na Západ. Ústřední kancelář K-231 byla podle poznatků KS SHB Praha zlikvidována krátce po vstupu spojeneckých vojsk do Prahy. V ústředí zbyla jen malá část dokumentačního materiálu. Jde o ~~tyto~~ dokumenty, které ústředí Klubu dalo k dispozici MV a soudu. Ostatní, jako běžná korespondence a členské přihlášky, byly zlikvidovány. Značná část byv. funkcionářů se po příchodu armád skrývala na různých místech. Zatím nelze zpracovat přesný přehled o tom, kdo z představitelů a členů K-231 po srpnu emigroval na Západ. Potvrzeno je, že ve Švýcarsku působí Jaroslav BRODSKÝ, že do Rakouska emigroval s rodinou Lubor HAVEL a že v Torontu - Kanada, které se stalo jakýmsi shromážděním emigrantů z K-231, je jich několik set. Tuto nepřehlednou situaci způsobil zákaz aktivní operativní práce v tomto problému a volná průchodnost čs. hranic na Západ. V kritických dnech mohl téměř kdokoliv volně opustit Československo. Přesto v materiálech centrály i krajských správ jsou některé dílčí poznatky a budou postupně doplňovány do úplnějšího přehledu, zejména k tomu vydáno vedením RS StB příslušné rozhodnutí.

Ti členové a funkcionáři K-231, kteří ne-emigrovali, projevují podle dosavadních poznatků obavy z represálií a zejména je zajímá osud seznamů a materiálů, dokumentujících činnost Klubu. Na dotazy řadových členů o osudu dokumentace K-231 odpovídá NIGRIN, že materiály byly včas zničeny, takže není přehled o členech. NIGRIN prohlašuje, že některé materiály byly včas u s c h o v á n y . Přes určité obavy se však ani funkcionáři, ani řadoví členové se zákazem činnosti Klubu nespokojili a hledají zaměření pro svou další práci. Očekávají účinnou pomoc ze zahraničí, zejména od těch představitelů Klubu, kteří po srpnu 1968 emigrovali na Západ. Jde opět hlavně o býv. tajemníka BRODSKÉHO, který již v zahraničí navázal řadu kontaktů. Podle získaných informací se členové K-231 hodlají stýkat nadále v soukromých bytech. Prohlásil to mj. např. předseda odbočky Klubu v Jihlavě Jaroslav DVORÁK. Dostí rozšířenou koncepci postupu je vstupování býv. členů Klubu do čs. strany socialistické, Čs. strany lidové a do Svazu protifašistických bojovníků. Vstup do této organizace doporučuje např. býv. tajemník Jana Masaryka Dr. Antonín ŠUM, člen Klubu a stejného názoru je i býv. předseda odbočky v Příbrami František HARLAS.

O současné činnosti Klubu svědčí např. schůze SPB v Králově Poli dne 12. 10. 1968, které využili býv. členové K-231 ŠULC, ELAN a SLAVÍK. Ovlivnili shromáždění tak, že přítomní se usnesli na odmítnutí výsledků moskevských porad a na kvalifikaci vstupu spojeneckých vojsk do ČSSR jako okupace.

O-ŠtB ve Znojmě zjistilo, že v jedné z chat na Vránovské přehradě jsou pořádány schůzky býv. členů K-231. Chata patří býv. předsedovi přípravného výboru Miroslavu ŠURAJOVI. V blízkosti chaty byly

několikrát spatřeny osobní vozy se státní pozn. zn. jiných okresů. O-StB Jihlava hlásí schůzky členů K-231 a KAN v bytě býv. člena přípravného výboru. Podobné schůzky se konaly v bytě Lubora HAVLA, funkcionáře ústředí K-231 ještě před srpnem 1968. Scházely se tam osoby, které v Praze u Myslibeka organizovaly akce za zákaz činnosti LM a za zrušení StB.

Další poznatky o schůzkové činnosti členů zakázaného K-231 docházejí postupně z jednotlivých krajských správ. Hlavní zájem se v této činnosti K-231 soustřeďuje na vypracování seznamů příslušníků StB a aktivních členů strany, organizování emigrace, rozšiřování protistátních tiskovin, vysílání spojek do kapitalistických zemí atd. Podle informací 8. odboru II. S - HS-StB jsou nejvíce zjišťovány signály o organizování činnosti, zasílání výhrušných dopisů funkcionářům KSČ, získávání zbraní atd. Podle Hermíny ČÍŽKOVÉ, členky výboru K-231 v Pardubicích, je současný stav v K-231 pokládán za přechodný a jakmile odejdou vojska spojenců z Československa, bude Klub ve své činnosti pokračovat. ČÍŽKOVÁ vyjadřuje přesvědčení, že exulantická část Klubu najde spojení do ČSSR a bude řídit činnost této zakázané organizace v ilegalitě. Také býv. tajemník K-231 ŠROM z Českých Budějovic hovoří o Klubu jako o organizaci, která ještě funguje.

Podle nejnovějších poznatků, které sdělují krajské správy, pokračuje v současné době ilegální schůzková činnost funkcionářů a členů K-231. Pro současnou činnost ilegálních Klubů je charakteristická nesmiřitelnost se současným stavem politických poměrů v Československu, snaha o udržování spojení uvnitř státu i s emigrujícími členy a funkcionáři v zahraničí. Např. v Brně organizuje bývalé členy K-231 funkcionář pobočky KOUKAL, v pražském kraji jsou to funkcionáři

ČECH, KRÉNEK, JOSKA atd. V Ústí nad Labem se ilegální schůzky K-231 konají u členky Klubu MICHALITZKOVÉ, v Plzni se exponují pro K-231 funkcionáři MAŠEK a NĚMEC, který prohlašuje, že ilegální Klub je dobře organizován a "předpovídá", že během 3 let dojde u nás ke změně situace. V Českých Budějovicích je pozorována omezená, dílčí styková činnost a snaha rozšiřovat styky do zahraničí v souvislosti s přípravou plánovitého odchodu některých funkcionářů a příslušníků K-231 do zahraničí. V Praze se v poslední době nejvíce exponovali funkcionáři K-231 PROCHÁZKA, NEVRELA, PÁLERSKÝ a Lubor HAVEL, kteří navštěvovali bývalého generála PALEČKA v jeho bytě. V Hradci Králové udržují bývalí členové a funkcionáři vzájemný styk, snaží se navázat spojení se zahraničím a vstupují do legálních organizací Národní fronty. Funkcionář K-231 v Hradci ANDRLE prohlásil v závodě KOLORA Semily o komunistech, že jsou zrádci a kolaboranti a že v Turnově sledují členové K-231 "každého", kdo se přátelí se zahraničními vojsky.

Také v Ostravě pokračuje schůzková činnost Klubu, členové navazují spojení s emigrujícími příslušníky Klubu a vstupují do organizací Národní fronty. Bývalí členové K-231 v Přerově Antonín BORŮVKA a Leopold KROPÁČEK pořizovali seznamy příslušníků StB, spolupracovníků bezpečnosti a stranických funkcionářů, kteří "měli být postupně likvidováni". Podle jejich vyjádření jim byl tento záměr překažen událostmi po 21. srpnu 1968. "Členové K-231 se však nikdy nesmíří se sovětským diktátem a budou hledat cesty, jak proti tomu bojovat...". /Výrok Antonína BORŮVKY z Přerova/.

Ostrava také sděluje, že býv. člen K-231 Oldřich MRÁZEK, který byl dříve funkcionářem Selské jízdy z obce Charváty okr. Olomouc prohlašuje, že členové K-231 vyčkávají příznivější situace a nikdy se nesmíří se současnými politickými poměry v CSSR.

V Olomouci působí také Jan PETRŮJ, býv. člen K-231. V jeho bytě se schází bývalé vedení olomouckého Klubu. Člen téže pobočky prohlásil, že by "měl K-231 začít s další prací okamžitě, jakmile k tomu bude příznivá situace...". V bytě býv. předsedy olomoucké pobočky prof. SYŘIŠTĚ se konají schůzky a školení zakázaného Klubu.

Bratislavská správa informuje, že býv. generál Josef MARKO žádal 30. 9. 1968 pracovníka Slovenské národní rady o legalizaci "organizace na ochranu lidských práv" /bratislavští soudruzi uvádějí v závorce K-231/. Generál MARKO se zajímal o konto K-231, které pro tuto organizaci zřídil ve Státní bance její býv. ředitel Eugen LÖBL.

Zajímavý je poznatek bratislavských soudruhů, že Anton HORNÍK, býv. agent CIC se vrátil ze zahraničí v nedávných dnech /po vstupu spojeneckých vojsk do ČSSR odešel na Západ/ a vyvíjí činnost v ilegální K-231. Udržuje styky s předními činiteli tohoto Klubu Jánem REHÁKEM, Janem KUČTOU, Jaroslavem PABOKEM; všichni byli podle informace bratislavské správy agenty zahraničních rozvědek. HORNÍK připravuje plán dalšího postupu ilegální činnosti K-231. Tvrdí, že Klub má své lidi všude, i v bezpečnosti a proto by exponenti Klubu mohli být včas, v případě ohrožení informováni. Bratislavská správa rovněž hlásí, že Pavel ZIBO v Novém Městě nad Váhom se chystá do Prahy na instrukční schůzku s předními funkcionáři ilegálního K-231.

Pro profil současného ilegálního K-231 je příznačné, že požadavky na hmotné odškodnění v rámci rehabilitace ustoupily do pozadí a hlavní zájem v ilegální činnosti členů a funkcionářů K-231 se soustřeďuje na udržování spojení, tvorbu konspirativní koncepce a zejména na spojování legálních a nelegálních forem činnosti.

Letáky jsou v kraji Plzeň nejvíce rozšiřovány v Plzni, jmenovitě pak v n. p. ŠKODA a na úseku Spojů. Je nutno podotknout, že právě v Plzni byla činnost K-231 /obdobně jako v Karlových Varech/ nejmaktivnější.

Dosavadní výsledky operativní kontroly Klubu jsou nutně neúplné, dílčí a omezené vzhledem k tomu, že v období do srpna 1968 neměla StB možnosti potřebné operativní aktivity a že vlastně až do současné doby v potřebné míře na tomto problému operativně nepracujeme. V takovýchto podmínkách byly tedy poznatky, uvedené v této zprávě, soustřeďovány.

x x x x

Celkový obraz o vzniku, vývoji a současném stavu již zakázaného K-231 ukazuje na tyto základní momenty, pro které je nutno vést aktivní operativní rozpracování tohoto Klubu:

- 1/ Od původního proklamovaného účelu se někteří funkcionáři a členové K-231 odchytili tím, že přišli na protisocialistické posice a stále více uplatňovali mocenské aspirace. Svědčí o tom úsilí o likvidaci KSČ, o zrušení Lidových milicí, Státní bezpečnosti, snahy o proniknutí do čs. ozbrojených sil.
- 2/ Značná část K-231 v centrále, v krajích i okresoch nerespektovala zákaz činnosti Klubu a pokračuje v ilegální činnosti. Spojení Klubu s některými organizacemi v kapitalistických zemích, snahy o nedovolené spojení s cizí mocí, činnost emigrace v zahraničí, rozšiřování písemností protistátního

charakteru, získávání zbraní atp., to vše ukazuje na nebezpečné tendence k ilegální činnosti. Dotvrzuje to i snaha o získání finanční podpory ze Západu.

- 3/ Získané poznatky ukazují, že někteří funkcionáři a členové K-231 svolili taktiku spojování legální a nelegální činnosti a začali působit v legálních organizacích Národní fronty, zejména v jejích nekomunistických stranách a že pronikají do SPB.

Přestože nejsou poznatky o závadové, v mnoha případech protizákonné činnosti Klubu 231 a trestné činnosti jeho jednotlivých členů úplně /viz vpředu uvedené důvody/, ukazují na nutnost neodkladného vydání rozhodnutí /rozkazu/ vedení HS-StB o aktivním rozpracování činnosti K-231.

V tomto rozhodnutí by měly být direktivně mj. stanoveny i tyto úkoly:

- Všechny operativními prostředky zjistit a trvale kontrolovat protizákonnou činnost K-231.
- Zajistit dokonalou znalost o organizování ilegálních schůzek členů K-231, obsahu jednání na těchto schůzkách, organizování emigrace členů K-231, shromažďování zbraní, rozesílání vyhrůžných dopisů a jiných nepřátelských materiálů.
- S využitím vnitřní, vyjíždějící i zahraniční agentury získávat přesné informace o vzniku a činnosti odboček K-231 v zahraničí, o spojení na K-231 do ČSSR, o poskytování finanční a jiné podpory pro činnost K-231, o místech soustředění a činnosti členů K-231 v emigraci.

- V případě zjištění trestné činnosti členů K-231 předávat zjištěné poznatky ihned k dalšímu opatření orgánům činným v trestním řízení.
- Zajistit centralizování poznatků a řízení operativního rozpracování této problematiky na 8. odb. II. S-HS-StB.

V Praze dne 20. listopadu 1968.

Z P R Á V A o Klubu 231

Jedním z hlavních úkolů, které na sebe vzala strana po lednu 1968, byla důsledná rehabilitace čs. občanů, kteří byli v 50. letech neprávem stranicky, soudně či správní a zaměstnaneckou cestou postiženi.

Této politické příležitosti se chopila iniciativní skupina čs. občanů, postižených v 50. letech, ve snaze dát úsilí o rehabilitaci institucionální podobu. Tito občané zformovali centrum Klubu 231, kolem něhož se v ústředí, v krajích, v okresech i v místech začali soustřeďovat a politicky exponovat - kromě neprávem postižených - i lidé, které revoluční zákonnost právem stíhala pro třídně nepřátelskou protistátní činnost.

Původním proklamovým účelem a cílem Klubu byla podpora úsilí strany a socialistického státu o důslednou rehabilitaci neprávem postižených čs. občanů. Politický profil, kterého K-231 postupně nabýval, se však od proklamovaného cíle vzdaloval a Klubu se začali zmocňovat lidé, usilující o likvidaci základních principů socialistického zřízení v ČSSR, hlavně však o zbavení KSČ její vedoucí úlohy. ve státě.

Této příležitosti se chopili i exponenti protivníka na Západě a ustavovali protějšky Klubu v zahraničí. Domácí Kluby navazovaly s nimi spojení a nechyběla ani iniciativa zahraniční poskytovat K-231 v ČSSR finanční podporu.

Síly, zneužívající pololegální existence Klubu, měly hlavní cíl: přeměnit Kluby z organizace "ad hoc" v politickou opoziční organizaci s mocenskými aspiracemi.

Po zázakazu K-231 pokračují někteří aktivisté Klubu v konspirativní činnosti. Někteří z nich emigrovali na Západ a snaží se o spojení s domácí bází.

Domácí příslušníci zakázaného K-231 pokračují v pořizování seznamů "osob v nemilosti" /stranických funkcionářů, příslušníků StB, LM atd./, pořádají ilegální schůzky, vysílají do zahraničí spojky i pod legálním krytím.

Omezení činnosti operativy StB v kritickém období způsobilo vážné mezery při získávání poznatků o porušování čs. zákonů protisocialistickými živly. Přesto existuje dokumentace, která svědčí o nezbytnosti zahájit aktivní rozpracování činnosti Klubu a politicky využít existujících faktů v preventivní výchově.

x x x

Přípravný výbor K-231 byl oficiálně ustaven 31. března 1968 v Praze na Slovanském ostrově. Hlavní projevy na tomto shromáždění tehdy přednesli J. BRODSKÝ /organizace/, Dr. KRUPIČKA /program, MUDr. ŠMÍD /rehabilitace/, Dr. VYDRA.

Již tehdy se vyskytly tendence, aby K-231 byl politicky činnou organizací. Takové zaměření Klubu však bylo tehdy na shromáždění oficiálně odmítnuto.

Do ústředního vedení K-231 s tehdejšími sídlem v Praze 2, Karlovo nám. č. 17, byli zvoleni: NIGRIN Karel, profesor, předseda, BRODSKÝ Jaroslav, tajemník, členové RAMBOUSEK Otakar, PROCHÁZKA Radvan, ČECH Josef, ROUBÍK Antonín, býv. generál PALEČEK Václav a další.

V oficiálním programu se Klub představuje jako **n e p o l i t i c k á** organizace, sdružující osoby odsouzené za údajné politické delikty po roce 1948. Klub prohlašuje, že respektuje nový státoprávní vývoj, směřující k federativnímu uspořádání čs. státu. Členové K-231 chtějí, podle své proklamacce, udržovat mezi sebou styk v podmínkách plné legality, podílet se na vypracování zákona o rehabilitaci a dosáhnout plné občanské rovnoprávnosti. Proklamacce vyslovuje plnou podporu demokratizačního procesu, zahájenému lednovým plénem ÚV KSČ. Přeje si být "malým modelem demokracie v praxi!"

Po ustanovení přípravného výboru v ústředí zahájili exponenti K-231 v celostátním měřítku organizační práci. V organizačních pokynech instruuje vedení K-231 své členy k zakládání prozatímních okresních výborů. Seznamuje je s podmínkami, za kterých je možno přijímat nové členy. Vyzývá k odpovědnému výběru členů a doporučuje proniknutí do veřejnosti co nejširší publicitou problémů K-231.

Úplné seznamy a dokumentace o členech a organizační činnosti K-231 se ztratily. Podle vyjádření předních činitelů Klubu učinili jeho exponenti ochranná opatření v souvislosti se srpnovými událostmi. Podstatná část dokumentace byla odvezena Tatro 603 z budovy ministerstva vnitra na Letné v kritické době. Bližší údaje má k dispozici KS-SNB Praha.

V informacích o některých funkcionářích a členech K-231, vypracované KS-SNB Praha, se uvádí o nejexponovanějších lidech z K-231 toto:

Karel NIGRIN - vytvořil v r. 1948 ilegální protistátní organizaci z řad býv. příslušníků nár. soc. strany. Tato organizace prováděla špionáž

ve prospěch zahraničních centrál a organizovala ilegální přechody do zahraničí. Řízena byla rozvědným centrem v Regensburgu v NSR.

Jaroslav BRODSKÝ - má jmenovce.

Jaroslav BRODSKÝ, který byl tajemníkem K-231 a po srpnu emigroval na Západ se narodil 22. 3. 1920 v Soběslavi, povoláním je technický úředník. V roce 1950 byl odsouzen k 15 letům vězení za protistátní činnost. V roce 1960 byl z výkonu trestu propuštěn. /Jeho jmenovec byl sice také trestán za protistátní činnost, ale neemigroval, bydlí v Písku/.

Václav PALEČEK - býv. generál. Byl po roce 1948 odsouzen pro špionáž. Podle informací KS SNB Praha byl k založení K-231 instruován britským velvyslancem v Praze.

Otakar RAMBOUSEK - byl v roce 1949 získán pro spolupráci s CIC a poslán do ČSSR s úkolem získat poznatky o radarech a dovést do NSR tiskopisy občanských průkazů. Měl u nás založit ilegální organizaci a budovat mrtvé schránky pro špionážní účely.

Z dalších zajímavých osob z řad členstva a aktivistů K-231 je možno uvést např:

Josef ČECH - z Pátku u Nymburka, pracoval po r. 1948 pro CIC jako agent. Byl v kontaktu se západoněmeckou expositurou.

- Radovan PROCHÁZKA - z Prahy 7, byl odsouzen pro špionážní činnost ve prospěch CIC /v K-231 zastával funkci člena tiskové skupiny/.
- Dr. Jiří KRUPIČKA - z Prahy 10, byl odsouzen pro protistátní činnost. V K-231 zastával funkci jako PROCHÁZKA.
- Jaroslav KOHOUT - z Prahy 5, rovněž odsouzen za protistátní činnost.
- Dr. Ladislav JIRÁSEK - z Prahy 10, byl vedoucím členem ilegální protistátní organizace, složené ze členů nár. soc. strany. Jeho skupina shromažďovala zbraně k provedení státního převratu.
- Anton ROUBÍK - z Prahy 2, byl agentem CIC.
- Vilibald ČADEK - z Prahy 7, byl odsouzen za protistátní činnost v ilegální organizaci, která shromažďovala zbraně ke svržení našeho státního zřízení.
- Lubor HAVEL - z Prahy 8, byl odsouzen pro protistátní činnost. Udržuje styky s Václavem Palečkem. V K-231 zastával funkci tajemníka /po srpnu emigroval do Rakouska/.

V materiálech centrály i krajských správ jsou uvedeny další konkrétní údaje a jména osob, které vtiskly charakter a politický profil K-231. Tyto souhrnné materiály jsou k dispozici. Nejde sice o úplný seznam osob, ale přesto poskytují obraz o profilu členské základny K-231 a o příčinách základního

rozporu v tomto p o l i t i c k é m seskupení.

V průběhu organizační výstavby K-231 docházelo k určité vnitřní diferenciaci mezi vedoucími funkcionáři Klubu. Do první skupiny patřili např. PALEČEK, NIGRIN, NĚMEC, kterým šlo především o vlastní rehabilitaci. Druhá skupina, kterou tvořili především KRUPIČKA, PROCHÁZKA, PALERSKÝ, MRÁZ a další, působila dojemem relativní loajality a zastávala centristické pozice. Vyloženě protisocialistické cíle sledovala třetí skupina, reprezentovaná MUDr. ŠMÍDEM, Dr. JIRÁSKEM a dalšími. Tato vyvíjela největší aktivitu, snažila se získat "pocty" a vliv nejen v ústředí, ale i mezi členstvem v krajích a okresech.

Proklamace, požadující sjednocení býv. potrestaných na požadavku rehabilitace, pozbývala na prioritě. Hlavní slovo začaly mít živly protisocialistické a mocenské aspirace. Pro tuto krajnost je charakteristický požadavek rehabilitace "an blok".

Původní zájem sjednotit bývalé potrestané na požadavku rehabilitace a materiálního odškodnění silně přerůstal v protisocialistické tendence, proti kterým krajností v hmotných požadavcích se stávaly druhořadými. V rámci požadované rehabilitace "an blok" pro všechny potrestané byla žádána nejen vysoká finanční odškodnění, ale též zajištění podstatného zvýšení současných mezd a platů, zlepšení sociálních podmínek, zejména bytů a léčebné péče, dále důchodového zabezpečení, povětšinou v I. kategorii aj.

Jako "odškodnění" byla požadována v některých případech pro členy K-231 vedoucí místa ve státní správě a politickém životě, v hospodářských organizacích a závodech.

Politické pozice a cíle jednotlivých exponentů K-231 charakterizují nejlépe jejich osobní výroky:

Např. J. ŠIŠKA, býv. člen krajského vedení soc. dem. na Kladně zdůrazňuje, že

".... je třeba rozbít KSČ .... docílit, aby lidé byli existencí KSČ znechuceni a viděli v členech strany vrahy a prospěcháře .... Členové K-231 .... ovlivňují činnost tisku a televize, což jim umožňuje takovou situaci ve veřejném mínění navodit, která povede k odstranění Státní bezpečnosti, což dále umožní udělat pořádek i v armádě ...."

ŠIŠKA nabádá k taktice z n i č i t KSČ jejími vlastními prostředky a lidmi. František ZAHŘÁDKA z Příbrami požaduje pro členy K-231 významná místa na ministerstvu vnitra. MUDr. ŠMÍD referoval dne 3. 5. 1968 na ustavující schůzi v Litoměřicích v tomto smyslu:

".... Po roce 1945 se vlády ujali tyraní, analfabeti, lidé naprosto neschopní. Uplynulých 30 let byla léta hrůzy, strašlivé nesvobody, vládli lidé naprosto bezcharakterní .... Všem jednou sklapne - jen trpělivost .... Vládla nám zvířata a proto zvířecí metody. My jsme čest nikdy neztratili jako Státní bezpečnost a aparátníci....".

Podle vyjádření člena K-231 Miroslava TOBOLÁŘE by příslušníci Klubu měli vytvořit takovou organizaci, která by p o z v o l n a připravovala pád nynějšího režimu. Člen K-231 prof. OSVALD z Prahy pokládal za nutné využít demokratizačního procesu ke skandalizaci StB. Doporučuje po likvidaci StB provést čistku v armádě a tak zajistit p ř e v z e - t í m o c i pokojnou, nekrvavou cestou. Tajemník

K-231 BRODSKÝ informoval předsednictvo K-231 v Olomouci o příslibu vedoucích státních funkcionářů, že na připomínky K-231 bude brán zřetel při očiště bezpečnosti. Z tohoto důvodu předsednictvo v Olomouci obdrželo z Prahy s e z n a m n á č e l n í k ů Státní bezpečnosti.

Na shromážděních K-231 bylo předmětem útoků československo - sovětské spojení.

Např. podle výroků MUDr. ŠMÍDA v Liberci v květnu 68 a Litoměřicích 3. 5. 68 by se rehabilitace měla financovat sovětskými prostředky jako kompenzace za uranovou rudu, kterou rubali "muklové". Tento jeho výrok byl na schůzi v Hradci Králové přijat velkým potleskem. Na tomtéž shromáždění byly vyslovovány požadavky navrácení Zakarpatské Ukrajiny Československu.

Na schůzi v Plzni v souvislosti s výkladem pojmu demokracie byly vyslovovány myšlenky tohoto druhu:

" ....Máme vzory T. G. Masaryka a Dr. Beneše. Demokratizaci si nenecháme vnutit. Navržené nové zákony nelze brát vážně .... Za vlády blbečků jsme nejvíce zkusili .... Zapojte se co nejrychleji do politické činnosti, přišla naše doba ...." atd.

Na schůzi K-231 v Liberci, kde hovořil MUDr. ŠMÍD, bylo přítomno přes polovinu trestaných za kriminální činnost.

ŠMÍD tam hovořil o likvidaci KSČ a srovnával její úlohu s režimem Hitlera. Členy strany nazýval stvůrami a s pokřivenou páteří.

Takováto atmosféra byla na převážné většině shromáždění K-231 v krajích a v okresech. Z toho vyplývá

převažující orientace K-231, která je v rozporu s původně proklamovanými snahami Klubu.

Na tomto politickém základě nelze než předpokládat protistátní politickou a jinou činnost, která by podle přesvědčení uvedených osob /např. MUDr. ŠMÍD/ měla vést k negaci socialistické moci v ČSSR.

V materiálech centrály HS-StB i KS SNB /neboť odbočky Klubu působily prakticky na celém teritoriu státu/ jsou údaje, svědčící o spojení osob činných v K-231 s čs. emigrací a o jejich činnosti, zaměřené proti státnímu zřízení v ČSSR. Např. František POULA, člen K-231 z Českých Budějovic při své cestě do Rakouska v květnu 1968 jednal z pověření členů Klubu v Českých Budějovicích s pracovníkem Svobodné Evropy a požadoval podporu tohoto vysílače při prosazování požadavků K-231. Prostřednictvím SE navázal styk s CIA. Pracovník CIA ujistil POULA, že SE je ochotna zaměřit svůj oficiální postoj ke K-231 "podle jejich přání".

Jaromír NEBESKÝ, syn býv. předsedy Národního souručenství, člen K-231 v Praze, vyřizoval ústředí K-231 vzkaz, že prostřednictvím jeho manželky Lili, roz. Pitzerové, zaměstnané v americké letecké společnosti PAA, je K-231 nabízen dar ve výši 10.000 US \$. Bude-li zájem, budou k projednání této záležitosti do New Yorku pozváni dva členové K-231, kterým by PAA hradila cestu i výlohy.

Řada pražských funkcionářů K-231 včetně NIGRINA udržuje styky s býv. ministrem spravedlnosti Dr. Prokopem DRTINOU, který je ve spojení s představitelům čs. emigrace Dr. HERBENEM.

Čs. emigrant Stanislav JENČÍK, býv. agent CIC, nyní státní příslušník USA, přijel 6. 5. 68 do

ČSSR za účelem navázání kontaktu s K-231. Podal si také přihlášku za člena Klubu. Podle zjištěných poznatků měl v úmyslu poskytnout Klubu finanční pomoc v cizích valutách. JENCÍK v USA aktivně pracuje proti ČSSR jako člen sociální sekce tzv. Národní rada Československa.

Exponenti K-231 pokračují ve své činnosti i po vstupu spojeneckých vojsk do ČSSR. Závažná je činnost BRODSKÉHO ve Švýcarsku. /Přitom nebyly využity všechny možnosti k objasnění okolností, za jakých k útěku Brodského do zahraničí došlo/. Brodský hovořil dne 3. 10. 68 v 22.30 hod. v jedné ze záp. rozhlasových vysílaček - o útlaku lidí v ČSSR, o svém styku s různými organizacemi na Západě, o ustavení odboček k-231 v NSR a v Kanadě. Zvláštní význam má jeho zmínka o tom, že západní koncerny mají pro K-231 zvláštní konto.

Proti emigraci a činnosti BRODSKÉHO na Západě se vyslovil jiný čelný funkcionář K-231 býv. generál PALEČEK v tom smyslu, že BRODSKÝ kazí Klubu práci doma.

Po vstupu sovětských a dalších spojeneckých vojsk do ČSSR orientuje se část K-231 na likvidaci materiálů, přechod do ilegality a někteří jeho funkcionáři emigrují na Západ. Ústřední kancelář K-231 byla podle poznatků KS-SNB Praha zlikvidována krátce po vstupu spojeneckých vojsk do Prahy. V ústředí zbyla jen malá část dokumentačního materiálu. Jde o ty dokumenty, které ústředí Klubu dalo k dispozici MV a soudu. Ostatní, jako běžná korespondence a členské přihlášky, byly zlikvidovány. Značná část býv. funkcionářů se po příchodu armád skrývala narůzných místech. Zatím nelze zpracovat přesný přehled o tom, kdo z představitelů a členů K-231 po srpnu

emigroval na Západ. Potvrzeno je, že ve Švýcarsku působí Jaroslav BRODSKÝ, že do Rakouska emigroval s rodinou Lubor HAVEL a že v Torontu - Kanada, které se stalo jakýmsi shromaždištěm emigrantů z K-231, je jich několik set. Tuto nepřehlednou situaci způsobil zákaz aktivní operativní práce v tomto problému a volná průchodnost čs. hranic na Západ. V kritických dnech mohl téměř kdokoli volně opustit Československo. Přesto v materiálech centrály i krajských správ jsou některé dílčí poznatky a budou postupně doplňovány do úplnějšího přehledu.

Ti členové a funkcionáři K-231, kteří neemigrovali, projevují podle dosavadních poznatků obavy z represálií a zejména je zajímá osud seznamů a materiálů, dokumentujících činnost Klubu. Na dotazy řadových členů o osudu dokumentace K-231 odpovídá NIGRIN, že materiály byly včas zničeny, takže není přehled o členech. NIGRIN prohlašuje, že některé materiály byly včas u s c h o v á n y . Přes určité obavy se však ani funkcionáři, ani řadoví členové se zákazem činnosti Klubu nespokojili a hledají zaměření pro svou další práci. Očekávají účinnou pomoc ze zahraničí, zejména od těch představitelů Klubu, kteří po srpnu 1968 emigrovali na Západ. Jde opět hlavně o býv. tajemníka BRODSKÉHO, který již v zahraničí navázal řadu kontaktů. Podle získaných informací se členové K-231 hodlají stýkat nadále v soukromých bytech. Prohlásil to mj. např. předseda odbočky Klubu v Jihlavě Jaroslav DVOŘÁK. Dosti rozšířenou koncepcí postupu je vstupování býv. členů Klubu do čs. strany socialistické, Čs. strany Lidové a do Svazu protifašistických bojovníků. Vstup do této organizace doporučuje např. býv. tajemník Jana Masaryka Dr. Antonín SUM, člen Klubu a stejného názoru je i býv.

předseda odbočky v Příbrami František HARLAS.

O současné činnosti zakázaného Klubu svědčí např. schůze SPB v Králově Poli dne 12. 10. 1968, které využili býv. členové K-231 ŠULC, ELAN a SLAVÍK. Ovlivnili shromáždění tak, že přítomní se usnesli na odmítnutí výsledků moskevských porad a na kvalifikaci vstupu spojeneckých vojsk do ČSSR jako okupace.

O-StB ve Znojmě zjistilo, že v jedné z chat na Vranovské přehradě jsou pořádány schůzky býv. členů K-231. Chata patří býv. předsedovi přípravného výboru Miroslavu ŠUMAJOVI. V blízkosti chaty byly několikrát spatřeny osobní vozy se státní pozn. zn. jiných okresů. O-StB Jihlava hlásí schůzky členů K-231 a KAN v bytě býv. člena přípravného výboru. Podobné schůzky se konaly v bytě Lubora HAVLA, funkcionáře ústředí K-231 ještě před srpnem 1968. Scházely se tam osoby, které v Praze u Myslbeka organizovaly akce za zákaz činnosti LM a za zrušení StB.

Další poznatky a schůzkové činnosti zakázaného K-231 docházejí postupně z jednotlivých krajských správ. Hlavní zájem se v této činnosti K-231 soustřeďuje na vypracování seznamů příslušníků StB a aktivních členů strany, organizování emigrace, rozšiřování protistátních tiskovin, vysílání spojek do kapitalistických zemí atd. Podle informací 8. odboru II. S-HS-StB jsou nejvíce zjišťovány signály a organizování činnosti, zasílání výhrůžných dopisů funkcionářům KSČ, získávání zbraní atd. Podle Hermíny ČÍŽKOVÉ, členky výboru K-231 v Pardubicích, je současný stav v K-231 pokládán za přechodný a jakmile odejdou vojska spojenců z Československa, bude Klub ve své činnosti pokračovat. ČÍŽKOVÁ vyjadřuje přesvědčení, že exulantská část Klubu najde spojení do ČSSR a bude řídit činnost této zakázané organizace v ilegalitě.

Také býv. tajemník K-231 ŠROM z Českých Budějovic hovoří o Klubu jako o organizaci, která ještě funguje.

Podle nejnovějších poznatků, které sdělují krajské správy, pokračuje v současné době ilegální schůzková činnost funkcionářů a členů K-231. Pro současnou činnost ilegálních Klubů je charakteristická nesmiřitelnost se současným stavem politických poměrů v Československu, snaha o udržování spojení uvnitř státu i s emigrujícími členy a funkcionáři v zahraničí. Např. v Brně organizuje bývalé členy K-231 funkcionář pobočky KOUKAL, v pražském kraji jsou to funkcionáři ČECH, KŘENEK, JOSKA atd. V Ústí nad Labem se ilegální schůzky K-231 konají u členky Klubu MICHALITZKOVÉ, v Plzni se exponují pro K-231 funkcionáři MAŠEK, a NĚMEC, který prohlašuje, že ilegální Klub je dobře organizován a "předpovídá", že během 3 let dojde u nás ke změně situace. V Českých Budějovicích je pozorována omezená, dílčí styková činnost a snaha rozšiřovat styky do zahraničí v souvislosti s přípravou plánovitého odchodu některých funkcionářů a příslušníků K-231 do zahraničí. V Praze se v poslední době nejvíce exponovali funkcionáři K-231 PROCHÁZKA, NEVŘELA, FÁLERSKÝ a Lubor HAVEL, kteří navštěvovali bývalého generála PALEČKA v jeho bytě. V Hradci Králové udržují bývalí členové a funkcionáři vzájemný styk, snaží se navázat spojení se zahraničím a vstupují do legálních organizací Národní fronty. Funkcionář K-231 v Hradci ANDRLE prohlásil v závodě KOLORA Semily o komunistech, že jsou zrádci a kolaboranti a že v Turnově sledují členové K-231 "každého", kdo se přátelí se zahraničními vojsky.

Také v Ostravě pokračuje schůzková činnost Klubu, členové navazují spojení s emigrujícími příslušníky Klubu a vstupují do organizací Národní fronty.

Bývalí členové K-231 v Přerově Antonín BORŮVKA a Leopold KROPÁČEK pořizovali seznamy příslušníků StB, spolupracovníků bezpečnosti a stranických funkcionářů, kteří "měli být postupně likvidováni". Podle jejich vyjádření jim byl tento záměr překažen událostmi po 21. srpnu 1968. "Členové K-231 se však nikdy nesmíří se sovětským diktátem a budou hledat cesty, jak proti tomu bojovat ...". /Výrok Antonína BORŮVKY z Přerova/.

Ostrava také sděluje, že býv. člen K-231 Oldřich MRÁZEK, který byl dříve funkcionářem Selské jízdy z obce Charváty na okr. Olomouc prohlašuje, že členové K-231 vyčkávají příznivější situace a nikdy se nesmíří se současnými politickými poměry v ČSSR. V Olomouci působí také Jan PETRŮJ, býv. člen K-231. V jeho bytě se schází bývalé vedení olomouckého Klubu. Člen téže pobočky prohlásil, že by "měl K-231 začít s další prací okamžitě, jakmile k tomu bude příznivá situace ...". V bytě býv. předsedy olomoucké pobočky prof. SYŘIŠTĚ se konají schůzky a školení zakázaného Klubu.

Bratislavská správa StB informuje, že býv. generál Josef MARKO žádal 30. 9. 1968 pracovníka Slovenské národní rady o legalizaci "organizace na ochranu lidských práv" /bratislavští soudruzi uvádějí v závorce K-231/. Generál MARKO se zajímal o konto K-231, které pro tuto organizaci zřídil ve Státní bance její býv. ředitel Eugen LÖBL.

Zajímavý je poznatek bratislavských soudruhů, že Anton HORNÍK, býv. agent CIC se vrátil ze zahraničí v nedávných dnech /po vstupu spojeneckých vojsk do ČSSR odešel na Západ/ a vyvíjí činnost v ilegálním K-231. Udržuje styky s předními činiteli tohoto Klu-

bu Jánem REHÁKEM, Janem KUČTOU, Jaroslavem FABOKEM; všichni byli podle informace bratislavské ~~ú~~ správy agentury zahraničních rozvědek. HORNÍK připravuje plán dalšího postupu ilegální činnosti K-231. Tvrdí, že Klub má své lidi všude, i v bezpečnosti a proto by exponenti Klubu mohli být včas, v případě ohrožení informováni. Bratislavská správa StB rovněž hlásí, že Pavel ZIBO v Novém městě nad Váhom se chystá do Prahy na instrukční schůzku s předními funkcionáři ilegálního K-231.

Pro profil současného ilegálního K-231 je příznačné, že požadavky na hmotné odškodnění v rámci rehabilitace ustoupily do pozadí a hlavní zájem v ilegální činnosti členů a funkcionářů K-231 se soustřeďuje na udržení spojení, tvorbu konspirativní koncepce a zejména na spojení legálních a nelegálních forem činnosti.

Letáky jsou v kraji Plzeň nejvíce rozšiřovány v Plzni, jmenovitě pak v n. p. ŠKODA a na úseku Spojů. Je nutno podotknout, že právě v Plzni byla činnost K-231 /obdobně jako v Karlových Varech/ nejaktivnější.

Dosavadní výsledky operativní kontroly Klubu jsou nutně neúplné, dílčí a omezené vzhledem k tomu, že v období do srpna 1968 neměla StB možnosti potřebné operativní aktivity a že vlastně až do současné doby v potřebné míře na tomto problému operativně nepracujeme. V takovýchto podmínkách byly tedy poznatky, uvedené v této zprávě, soustřeďovány.

Celkový obraz o vzniku, vývoji a současném stavu již zakázaného K-231 ukazuje na tyto základní momenty, pro které je nutno vést aktivní operativní rozpracování tohoto Klubu:

- 1/ Od původního proklamovaného účelu se někteří funkcionáři a členové K-231 odchýlili tím, že přešli na protisocialistické posice a stále více uplatňovali mocenské aspirace. Svědčí o tom úsilí o likvidaci KSČ, o zrušení Lidových milicí, Státní bezpečnosti, snahy o proniknutí do čs. ozbrojených sil.
- 2/ Značná část členů K-231 v centrále, v krajích a okresech nerespektovala zákaz činnosti Klubu a pokračuje v ilegální činnosti. Spojení Klubu s některými organizacemi v kapitalistických zemích, snahy o nedovolené spojení s cizí mocí, činnost emigrace v zahraničí, rozesílání písemností protistátního charakteru, získávání zbraní atp., to vše ukazuje na nebezpečné tendence k ilegální činnosti. Dotvrzuje to i snaha o získání finanční podpory ze Západu.
- 3/ Získané poznatky ukazují, že někteří funkcionáři a členové K-231 zvolili taktiku spojování legální a nelegální činnosti a začali působit v legálních organizacích Národní fronty, zejména v jejich nekomunistických stranách a že pronikají do SPB.

Přestože nejsou poznatky o závadové, v mnoha případech protizákonné činnosti Klubu K-231 a trestné činnosti jeho jednotlivých členů úplně /viz vpředu uvedené důvody/, ukazují na nutnost neodkladného

vydání rozhodnutí /rozkazu/ vedení HS-StB o aktivním rozpracování činnosti K-231.

V tomto rozhodnutí by měly být direktivně mj. stanoveny i tyto úkoly:

- Všemi operativními prostředky zjistit a trvale kontrolovat protizákonnou činnost K-231.
- Zajistit dokonalou znalost o organizování ilegálních schůzek členů K-231, obsahu jednání na těchto schůzkách, organizování emigrace členů K-231, shromažďování zbraní, rozesílání výhružných dopisů a jiných nepřátelských materiálů.
- S využitím vnitřní, vyjíždějící i zahraniční agentury získávat přesné informace o vzniku a činnosti odboček K-231 v zahraničí, o spojení na K-231 do ČSSR, o poskytování finanční a jiné podpory pro činnost K-231, o místech soustředění a činnosti členů K-231 v emigraci.
- V případě zjištění trestné činnosti členů K-231 předávat zjištěné poznatky ihned k dalšímu opatření orgánům činným v trestním řízení.
- Zajistit centralizování poznatků a řízení operativního rozpracování této problematiky na 8. odb. II. S-HS-StB.

V Praze dne 20. listopadu 1968.